

**Олена Славкова, д.е.н., проф.,
завідувач кафедри бухгалтерського обліку
Анатолій Глушаченко, старший викладач
кафедри бухгалтерського обліку
Сумський національний аграрний університет**

ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Організація бухгалтерського обліку у бюджетних установах розпочинається із формування облікової політики тому, що вона є основою ведення бухгалтерського обліку в установі. Слід зазначити, що формування облікової політики має відбуватися з урахуванням особливостей діяльності бюджетних установ. Бюджетні установи функціонують на правах державної форми власності та надають послуги громадянам від імені держави, їх діяльність регламентована і це зумовлює певні складності у формуванні облікової політики установ.

Над стратегією вдосконалення облікової політики та бухгалтерського обліку в цілому в державному секторі з урахуванням вимог міжнародних стандартів працювало багато вчених Александров В.Т., Атамас П.Й., Ворона О.І., Германчук П.К., Джога Р.Т., Левицька С.О., Свірко С.В., та ін.

В своїх роботах Джога Р.Т. зазначає, що бюджетні установи мають замкнену систему обліку і ведуть облікову політику, спрямовану не на зіставлення витрат і результатів праці та отримання прибутку, а на облік видатків у процесі надання нематеріальних послуг [1. с. 38]. Тому облікова політика установи повинна підвищити оперативність облікової роботи в процесі використання бюджетного фінансування та дотримання кошторису.

На думку Свірко С.В., керівництво фінансовим обліком, суб'єкти державного сектору реалізують через права і завдання у формі вироблення облікової політики [2, с. 66]. Допускаємо за необхідне зауважити формальну реалізацію прав суб'єкта у формуванні облікової політики та виділити обмеженість права вибору чітким переліком нормативних документів, що регулюють облік у бюджетних установах.

Організаційні та облікові питання в НП(С)БОДС 101 «Подання фінансової звітності» визначено, що в розпорядчому документі про облікову політику мають бути встановлені методи оцінки, обліку, види сегментів та їх пріоритетність і процедури, які має застосовувати суб'єкт держсектору та щодо яких нормативно-правовими актами з бухгалтерського обліку передбачено більше ніж один варіант, а також порядок організації бухгалтерського обліку. Тому виходячи із вищезазначеного законодавства головні бухгалтери бюджетних установ і будували облікову політику, об'єднуючи облікові та організаційні питання. При цьому питанням організації традиційно приділялося більше уваги, оскільки облікові питання у більшості випадків визначено загальнодержавними та внутрішньогалузевими регламентами. Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджені передбачають постійне (з року в рік) застосування розпорядником бюджетних коштів прийнятої стабільної облікової політики, що фактично повинне стати реалізацією принципу послідовності[3].

Організація бухгалтерського обліку передбачає методологію обліку, зокрема: визначення документообігу, технології обробки облікової інформації, права підписання первинних бухгалтерських документів, розробки системи та форм управлінського обліку.

Зміст розпорядчого документа щодо визначення облікової політики в бюджетній установі залежить від: вибору розпорядником бюджетних

коштів варіанту обліку господарських операцій за конкретним об'єктом; наявності єдиних підходів до обліку об'єктів з боку головного розпорядника бюджетних коштів; управлінських рішень керівника бюджетної установи щодо запровадження управлінського обліку.

Загалом відповідно до рекомендацій наказ про облікову політику бюджетної установи слід видавати або вносити зміни до діючого в міру необхідності, як правило, з початку року, і за наявності для цього підстав: зміна вимог Міністерством фінансів до бухгалтерського обліку об'єктів; зміни відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку, що забезпечать більш достовірне їх відображення у звітності.

Отже, обрані розпорядником бюджетних коштів варіанти облікової політики щодо кожного об'єкту для набуття ними юридичної сили повинні затверджуватись наказом керівника, який має бути погоджений суб'єктом державного сектору вищого рівня за відомчою підпорядкованістю саме на предмет дотримання вимог методології обліку, а раціональне формування облікової політики дозволить створити ефективну систему бухгалтерського обліку, як елементу управління бюджетною установою.

Література:

1. Джога Р.Т. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 250 с.
2. Свірко С.В. Облікова політика суб'єктів державного сектору: позиції міжнародної теорії та практики / С.В. Свірко // Збірник наукових праць ДТУ.– Луцьк, 2009. – Вип. 6 (24). Ч. 1. – С. 65-77.
3. Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 року № 11. [Електронний ресурс]: – режим доступу: <http://www.vobu.com.ua/ukr/legislations/view/584>